

ТЕРВЕЛ

ИЗДАНИЕ НА ОБЩИНА ТЕРВЕЛ

Година III
брой 15
сряда, 07 май 2008 г.

РАЗПРОСТРАНЯВА СЕ БЕЗПЛАТНО

РУБРИКА

ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ

ДУХОВНОСТ И БЛАГОТВОРИТЕЛНОСТ ПОД ЗНАКА НА ВЪЗКРЕСЕНИЕТО ХРИСОВО

**Да се наситят душите на хубост,
да се отворят за доброто**

благотворителния Великденски празник в ЦДГ 3

На 23 април тервелчани гледаха празничен Великденски концерт, поднесен от ДФТА „Калинка Вълчева“ гр. Тервел. Заслужено място на сцената имаха и изпълнителите от певческата група за изворен фолклор, ръководена от Радка Адамова. Концертът беше най-добрия поздрав за светлия празник, който хората в Тервел биха могли да получат.

Тържеството от музика, лесен и танц стана факт в навечерието на Великден- един прекрасен пролетен празник на обновлението и пробуждането на природата, свързан с най-великото християнско чудо-възкръсването на Исус, преминал вече своята Голгота, предаден и велик в страданието си, за да даде своето Възкресение – светлата вяра в доброто.

На сцената се изявиха както най-големите и опитни танцьори, сред които вече има абитуриенти, така и малките, 5-6 годишни попълнения на ансамбъла. Бурни аплодисменти заляха залата, докато чаровните мъници прилежно и настоятелно се опитваха да спазят ритъма и хореографския мотив, репетиран дълго и старателно. Един след друг следваха танци, костюми, мелодии, усмихнати млади лица. Не веднъж и два пъти публиката аплодира майсторските елементи и въздействащия синхрон на танцьорите.

З а с л у ж е н и т е аплодисменти в края на концерта бяха допълнени

от поздрав, отправен към младите артисти от Кмета на общината.

Деца от ансамбъла и ръководителите му дариха сумата, която успяха да съберат от входните такси за градежа на новия храм. Във фоайето бе поставена и урна за дарения. Така бе събрана и вече е внесена по сметката на църковното настоятелство сумата от 760 лв.

Към инициативата на Общината и Ансамбъла се присъединиха и децата от трета група в ЦДГ „Първи юни“. На Велики четвъртък те и техните учителки г-жа Динева и г-ца Адем подготвиха Великденски сувенири и яйца, които родителите купиха от детския

малки, но в синхрон

„Великденски Базар“. Средствата /90 лева/ също са внесени по сметката на Църковното настоятелство. Даряването, което е знак за човешка доброта, извисеност на духа и съпричастност, бе предшествано от чудесно, добре подготвено и изиграно с ентузиазъм

опитните танцьори - мъжки добруджански танц

от децата представление, посветено на Великден. Сюжетът на тържеството бе умело избран и подчинен на една важна поука – ако човек е добър и състрадателен, той не може да остане сам и тогава, когато изпитва нужда от нещо, ще има кой да му помогне. Така децата зарадваха родителите си, научиха, че доброта и щедростта са нещо хубаво и необходимо за духовността на човека и се почувстваха полезни, защото помогнаха за събирането на средства за строежа на църковния храм.

ПО ТРАДИЦИЯ - МЛАД ОГНЕБОРЕЦ

По традиция

Вече девет години „Пожарна безопасност и защита на населението“ (ПБЗН) гр. Тервел провежда извънкласно теоретично и практическо обучение на деца в Младежките противопожарни отряди „Млад огнеборец“.

В районната надпревара, проведена на 23 април на учебния полигон на ПБЗН- Тервел, уменията си демонстрираха 132 деца на възраст от 12 до 16 години. Участваха 11 отбора – от всички основни училища от Общината- Орляк (2 отбора), Божан (отбор от момичета), Поп Груево, Нова Камена, Жегларци, Зърнево, Безмер, Коларци, СОУ „Й. Йовков“ гр. Тервел (2 отбора). Огнеборците се състезаваха в две дисциплини: „Бойно разгръщане на състезателна пътека“ и „400 метра щафетно бягане спрешатствия“, където участниците поканиха

овладяване на специфични пожарникарски елементи.

Състезанията с МПО „Млад огнеборец“ се провеждат по правила съобразени с „Международен правилник за състезания на младежки пожарникарски отбори“, издаден от международна комисия за ръководство на младежите към международния технически комитет по предотвратяване и гасене на пожари.

Първи в тазгодишното съревнование станаха отбора на СОУ „Й. Йовков“ с р-л Андрей Ненов с 1020 точки. За сребърните медали се пребориха учениците от ОУ „П. Хилендарски“ с.

Безмер с 1017 точки, а трето място заеха отбора на ОУ „Отец Паисий“ с. Нова Камена.

Купата, медалите и наградите на призьорите бяха връчени от Зам. Кмета на Общината- г-жа Стефка Костадинова; на отбора класирал се на II-ро място наградите бяха връчени от Зам. председателя на ОбС- гр. Тервел- г-жа Невяна Пенчева; а третият класирал се отбор получи своите награди и медали от госта- гл. инсп. Пламен Петров- Началник на II-ро РС „ПБЗН“ Добрич.

Най-малките участници Сезер Галиб Сали от с. Божан и Венцислав Недков Алеков от с. Поп Груево

(които са родени на един и същи ден, месец и година) получиха индивидуални награди.

Всички млади огнеборци бяха поощрени с награди- шапки, футболни и баскетболни топки, федербали, калкулатори, фенерчета, химикалки.

Победителите ще представят общината на Областното състезание, което ще се проведе на 10 май в гр. Каварна.

За доброто настроение на присъстващите се погрижиха момичетата от Балет „Каприз“ с ръководител г-жа Живка Ненова, към ОДК „Малкият принц“.

Със своето участие и подготовка момичетата и момчетата дадоха знак, че са готови да помагат в естремни ситуации, че те са хората, които няма да допуснат да има пожари, които да изпепеляват горите ни, реколката ни, домовете ни.

МЛАДИ МУЗИКАЛНИ НАДЕЖДИ

Специална покана за участие получиха Детска школа за народно пеене с ръководител Радка Адамова, при НЧ „Д. Дончев – Доктора“ гр. Тервел за участие на 19.04.2008г., в национален конкурс „Музикални надежди“ Добрич 2008., под патронажа на Детелина Николова Кмет на Община – гр. Добрич.

В конкурса участваха 31 състава от страната. Те бяха оценени от жури изтъкнати фолклористи, оглавявано от проф. Милчо Василев –

детската школа за народно пеене

Музикална академия гр. Пловдив, Олга Сагаева от БНР, Владислав Янков - TV SKAT и народния певец Денислав Кехайов.

Детската школа за народно пеене към НЧ получи втора награда от национален конкурс, и тъй като журито беше очаровано от тервелските

музикални надежди то ги удостои със специална покана за запис в БНР.

Школата за народно пеене вече 9 години популяризира, разнообразява, обогатява и запазва до ден днешен добруджанското народно творчество. За гордост на Тервел, някои от тях поемат пътя на професионалната сцена и разнасят чудните песни на добруджанския край в страната ни. Днешни възпитаници са Мария

Светлинова, Анелия Маринова, Донка Димитрова, Андреана Димитрова, Велизара Михайлова, Теодора Иванова, Стоян Стайков, Станислав Алексиев.

РУБРИКА

МИСЪЛ НА БРОЯ

„Владей страстите, иначе те ще те завладеят.“
„Колкото по-рядко е удоволствието, толкова е по-приятно.“

СЕДМИЦА НА ЗЕМЯТА В ОУ "ВАСИЛ ДРУМЕВ" С. ОРЛЯК

По инициатива на преподавателя по биология г-жа Емилия Райкова в ОУ "Васил Друмев" с. Орляк се проведе Седмица, посветена на Земята. Мероприятията започнаха с подготовката на табла под наслов „Планетата Земя- земя на чудеса“.

Дни преди това всички ученици и преподаватели се включиха в пролетно почистване на класните стаи, което беше цел на предварително обявен конкурс. Учениците „лътнаха“ кабинетите, но проявиха творчество и при украсата им с естествени и ръчно изработени цветя, рисунки, апликации. За „Клас Чистофайник“ жури от педагози определи II „б“ клас, а

за „Клас Мърляч“ - VIII „а“ клас. Станаясно, че хигиената на работното място не е право пропорционална на възрастта на подрастващите.

На 21 април с образователна и възпитателна цел на учениците беше представена мултимедийна презентация на тема: „Промени в климата- глобалното затопляне“. Благодарение на вложения труд от страна на Ем. Райкова и Таня Вълчева, присъстващите научиха за последиците от немърливата и безотговорна човешка дейност, която причинява замърсяване на околната среда, а оттам и невъзвратима промяна в климата на Земята. Нагледно беше представен въпросът с озоновата дупка, топенето на ледниците и покачването на морското равнище. Пред погледа на учениците оживяха страшните урагани и ветрове, торнада и наводнения. Покъртителна беше картината на заличените от природните бедствия домове, погребани близки и радостните прегръдки на оцелелите след бурите.

Посланието беше ясно: ТИ избираш! ТИ можеш да спасиш света!

Ден преди обявения Международен ден на Земята в актовата зала на училището се проведе викторина „Пролетни празници“, посветена на пролетта. В надпреварата участваха два отбора „Лале“ и „Зюмбюл“. Учениците се справиха с различни изпитания- подреждане на икебана, засаждане на цветя, решаване на кръстословица, рецитиране на стихотворения за Земята. Двата отбора се представиха равностойно, но повече точки получи отбор „Лале“. Наградата за участниците- малки енциклопедии за природата, пъзел с пейзаж кореспондираше с целта

на викторината- да възпитава любознателност, уважение към природата и екологично съзнание у всеки човек.

На 22 април след учебните занятия учениците излязоха в училищния двор и го почистиха от отпадъци. След това всяка паралелка посади по едно дръвче- туя или бреза. Младите фиданки бяха

безвъзмездно дарени от Горско стопанство гр. Тервел. Много от децата за пръв път в живота си вършеха нещо подобно и затова с гордост увековечиха мига пред фотообектива.

В последния учебен ден преди Великденската ваканция децата заедно със своите преподаватели ще осъществят още едно очаквано събитие. Те ще намерят време за излет на чист въздух сред природата. Навярно, сред красива местност те ще споделят съкровени чувства и преживявания и ще предвкусят радостта от големите народни празници Великден, Гергьовден, Първи май.

ДУХОВНОСТТА НИ ПРАВИ СИЛНИ – “ВСЕКИ ЧОВЕК-ОБЪРНАТ КЪМ ЧОВЕКА, А ВСИЧКИ – КЪМ МЕН!”

В дните на “Страстната седмица” сцената на читалището в града ни стана място, където си дадоха среща хора от театралната гилдия. Обединяваше ги обичта към “Баш Майстора” на българското кино Кирил Господинов.

Фоайето ни посрещна с много снимки, грамоти, награди, подредени с усет от Русанка Димитрова, Искра Балусева и Невяна Пенчева, те се погрижиха и за украсата на сцената, а тя преливаше от люляк. Ароматът се усещаше в залата, а тя бе събрала хората от града ни, които носят в сърцето си любов към стойностното изкуство, които вече 30 години са свикнали с изявиите на Клуба за естетическо възпитание “Дъга”.

Големият екран ни привлече с магическа сила, със силата на голямото актьорско майсторство на Кирил Господинов. Заредиха се моменти от филмите

“Понеделник сутрин”, “Момчето си отива”, “Не си отивай”, “Баш Майстора”, “Баш майстора на море”, “Тримата от запаса”. За да видим всичко това на екран / откога в Тервел не сме гледали кино/ заслуга имат Павлин Пламенов и Младен Станимиров. И когато прожекцията спря, публиката ръкопляска

.На сцената застанаха актьорите Мария Статулова, Иринея Константинов, Борис Луканов, Красимир Ранков, режисьора Станчо Станчев и писателя Красимир Машев. Кирил Господинов присъства с усмивката си чрез своята чаровна дъщеря Веселина

С коледаи от Тервел

Господинова, която също върви по трънливия път на актьорското изкуство. “Нужно ни е духовно единение” каза Борис Луканов, а Иринея Константинов допълни “Духовността е, която ни прави силни”.

Вярна на своя темперамент “извън сценарий” Мария Статулова стана, размаха ръце и заговори с обич за Кирил Господинов “Защо се страхуваме да назовем нещата с истинските им имена, нека покажем, че Кирил Господинов е голям артист, огромен талант...” Веселина Господинова допълни “Аз съм щастлив човек, благодаря на

кмета на града Живко Георгиев, благодаря на моята прекрасна леля Маргарита Дапкива за всичко, което направи, за да стане тази вечер възможна, благодаря Ви, мили хора, че сте тук, зная, че сте тук заради обичта си към големия талант на моя баща- Татко зная, че ни виждаш и си щастлив”.

В края на мероприятиято се оказа, че са присъствали и кмета на с.Гроздево Николай Облаков и зам.председателя на ОбС на гр.Долен чифлик Стефан Димитров, но се притеснявали от закъснението си и не са оповестили пристигането си. Така на 21 април се срещнаха хора, които ценят истинското изкуство на актьора Кирил Господинов, хората, които взаимно си дариха духовна радост и сякаш в навечерието на светлия християнски празник Великден поискаха огромна прошка пред Човека и Бога.

ХРАМЪТ НА ВЕЛИКАТА БОГИНЯ МАЙКА В БАЛЧИК ЕДНА ГОДИНА ПО-КЪСНО

На 23 април 2007 г., при изкопни работи за строеж на хотел в крайбрежната зона на град Балчик, строителите се натъкват на антична сграда. От изкопа са извадени една мраморна фундамент-колона с надпис на латински език, мраморен плот от пейка с двуредов надпис на гръцки език, варовиков блок от фриз-архитраф с букрании (бичи черепи), гирлянди и розети и голяма каменна плоча, която, както се установи по-късно, е част от разрушената от багера западна стена на античната сграда.

Разкопките започват на 08 май 2007 г. от екип в състав: научен ръководител Игор Лазаренко и заместник-научни ръководители Радостина Енчева и Елина Мирчева. В периода 08 май – 30 август 2007 г. е разкрита и централната част на храма, ориентиран по посоките на света.

Храмът е правоъгълна постройка, състояща се от наос - вътрешна, сакрална част и пронаос – предверие. Стените са изградени от каменни плочи на суха зидария, завършващи с красиво оформен йонийски антаблеман от архитрав, два фриза и корниз. Сградата е имала двускатен покрив, покрит с керемиди, които

през вековете са били подменени. Характеристиките на йонийския ордер, техниката на градеж и строителната керамика, позволяват строителството на сградата да се постави в елинистическата епоха, най-вероятно в периода 280–260 г. пр. Хр. Откритите материали при разкопките – монети, керамика и най-вече надписите, показват, че храмът е функционирал без прекъсване до края на IV в. след Хр. – или повече от 700 години.

В наоса на храма, при северната стена срещу входа, бе разкрита едикула с колони, капители и фронтон с релефно изображение на бог Хелиос. В тази едикула е била поставена основната храмова статуя на Великата богиня майка. Покрай източната и западната стена са стояли каменни пейки, а в средата е разположен мраморен лутерийон с жертвеник до него.

Интериорът в храма е бил променен през вековете. Това, което откриваме днес, е било използвано до към 387 г., но само за някои от предметите, върху които има надписи, може с по-голяма точност да се предположи, кога са дарени и поставени в храма.

През 2007 година в храма са били открити повече от десет цели или полузапазени мраморни статуи,

повечето от които представят Великата майка на боговете (Кибела). По-разнообразни сюжети имат намерените мраморни релефи. С култа към Майката на боговете е свързана мраморна едикула с изображение на богинята, релеф – отново с изображение на Кибела, който е украсявал горната част на мраморна плоча със списък на участниците в религиозното сдружение и надгробна плоча на младеж, дарен посмъртно от баща си на Майката на боговете. Друг релеф украсява полето на правоъгълен мраморен фриз с десет жени, облечени в дълги дрехи, танцуващи (?) една срещу друга или една след друга. Подобно изображение има и върху фрагмент от мраморен съд (купел?), на който са запазени частично две женски фигури. Намерени са и две оброчни плочки на Тракийски конник, една от които с посветителен надпис.

Надписите, намерени в храма, са над 20 (изцяло или почти изцяло запазени). Всички текстове, освен един, са на гръцки език. Най-ранните надписи, които със сигурност са свързани с храма, са от III в. пр. Хр. Преобладават паметниците от елинистическата епоха, а седем надписа могат да се отнесат към римския

период. Най-късният текст, който е и единственият на латински език, е от първата четвърт на IV в. сл. Хр.

Най-много са посветителните надписи, поставени върху архитектурни детайли, бази на статуи, пейки и олтари, или представляващи отчети за дарения и служене на богинята. Богинята носи името „Понтийска Майка на боговете“, „Понтийска Майка“ и в един случай „Понтийска богиня“, а самият храм е наречен Метроон. Епитетът „Понтийска“, както и въобще обвързването на богинята с морето, се среща за пръв път и би могъл да бъде резултат от преосмисляне на същността на Майката на боговете на местна почва.

През месец март 2008 година разкопките в храма са били подновени. Засага това е единственият открит храм на Кибела в източната част на Балканския полуостров и най-добре запазеният елинистически храм в България. Намерените надписи и мраморна пластика са изключително важни археологически паметници, отразяващи религиозния и обществен живот в Дионисополис. Като брой и разнообразие, това е най-голямата група движими паметници, свързани с култа към Кибела, откривани до сега в неин храм.